

۲۱ سپتامبر ۲۰۱۷

طریق ارسال

کرونولوژی واقعات افغانستان از ۱۹۸۹ الی ۲۰۰۱

دهه ۱۹۹۰ میلادی یکی از پر تلاطم ترین، پر حادثه ترین، و فاجعه انگیز ترین سالهای تاریخ معاصر کشور ما است. در جریان حوادث این سالها ده ها هزار انسان بخاک و خون غلطیدند، ملیون ها انسان آواره شدند، و شهر ها و قصبات به ویرانه ها مبدل شدند. اما با آنکه چیزی کم دو دهه از آن روزگاران تلخ میگذرد هنوز نیز تصویر درستی از "قهرمان" "خان"، "شهید" و "قاتل" بدست نیامده است. هر سال درست در همین ایام غوغای بزرگی در کشور بر پا میگردد و عده در جوی از احساسات تلاش میکنند تا آنچه را خود میپسندند با جبر و زور به خورد تمامی ملت بدهند؛ از جانبی هم برای عده که یا از این حوادث متأثر گردیده و یا خود شاهد واقعات بوده اند، این زورگویی به نحوی تداعی خاطرات تلخ گذشته را باخود بهمراه دارد. چون این واقعیتها جزء از تاریخ معاصر کشور ما است پس جعل و تحریف نباید در آن راه داده شود. با مطابقت از همین اصل کرونولوژی واقعات افغانستان از ۱۹۸۹ الی ۲۰۰۱ بصورت مختصر و با استناد به ویدیو های افراد "دست اول" و اسناد مؤثق ارائه میگردد تا واقعیت ها برای آنانی که در جستجوی حقایق هستند روشن گردد. امید است تا روزی نسل های آینده ما با ضمیر آگاه و وجدان بیدار به این واقعیت ها بنگرند و خود قهرمانان ملی خود را بر گزینند. عملیه "قهرمان سازی" نباید رسمی و دولتی باشد، ملت خود حق دارد تا بدور از فشار های سیاسی قهرمانان خود را انتخاب کند. این شما و این هم کرونولوژی واقعات افغانستان از ۱۹۸۹ الی ۲۰۰۱ :

۱- اتحاد شوروی سابق بعد از قریب ده سال مداخله نظامی در سال ۱۹۸۹ مجبور به اخراج قوای خود از افغانستان گردید. حکومت داکتر نجیب الله بدون کمک و حمایت خارجی متعهد به ادامه رژیم گردید.

۲- با رفتن قدرتهای بزرگ بین المللی قدرتهای منطقوی چون پاکستان و ایران عملاً داخل صحنه رقابت های سیاسی افغانستان گردیدند.

۳- خلاف محاسبات پاکستان حکومت داکتر نجیب الله به سختی از خود مقاومت نشان داد و حتی به پیروزی های نیز نائل گردید.

۴- توطئه کودتای گلبدین حکمتیار با همکاری شهنواز تنی، وزیر دفاع حکومت داکتر نجیب الله، با شکل افتضاح آمیز به ناکامی انجامید.

۵- شکست مجاهدین در جلال آباد و شکست کودتای حکمتیار-تنی، حکومت داکتر نجیب الله را در موقف برتری قرار داد و پاکستان از قدرت نظامی و استخباراتی حکومت کابل شدیداً در خوف گردید. در اینجا لازم به تذکر است که دولت آنوقت شوروی قبل از ترک افغانستان حکومت داکتر نجیب الله را با مجهزترین انواع سلاح و مهمات نظامی اکمال نمود که به استناد ویدیو ها و اسناد منتشر شده حکومت داکتر نجیب الله دارای بیشترین و مجهز ترین امکانات نظامی در منطقه بود.

د پائو شمیره: له ۱ تر ۴

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

۶- به اساس پالیسی پاکستان و اعترافات شخص نواز شریف، قوت نظامی افغانستان به هر شکل ممکن باید متلاشی میگردید تا در آینده خطری متوجه پاکستان نمیبود.

۷- پاکستان و تنظیم های مجاهدین به تلخی به این واقعیت پی بردند که از راه نظامی قادر به سقوط حکومت داکتر نجیب نیستند؛ پس تلاش به عمل آمد تا با براه انداختن کودتا زمینه سرنگونی حکومت کابل را از داخل فراهم نمایند.

۸- بعد از سه سال جنگ فرسایشی داکتر نجیب الله مشی "مصالحه ملی" را اعلان نمود و زمینه میانجی گری ملل متحد را در قضیه افغانستان پذیرفت. نماینده خاص ملل متحد برای افغانستان، آقای بینان سیوان، "طرح پنج فقره بی" را پیشنهاد نمود که بموجب آن قدرت از داکتر نجیب الله به یک حکومت موقت ائتلافی انتقال می یافت و همین حکومت موقت زمینه برگذاری انتخابات سراسری را در کشور فراهم مینمود.

۹- احمدشاه مسعود با دوستم و محقق ائتلافی را بنام "جبهه متحد شمال" براه انداختند و با همکاری افرادی در داخل حکومت داکتر نجیب الله زمینه سقوط رژیم را فراهم نمودند. به این ترتیب پلان ملل متحد که همه جوانب درگیر بالای آن توافق نموده بودند و آماده تطبیق بود بر هم خورد.

۱۰- داکتر نجیب الله بدفتر سازمان ملل متحد پناه برد و با سقوط حکومت داکتر نجیب، حکومت مجاهدین در کابل مستقر گردید. به اساس توافقات پشاور حضرت صبغت الله مجددی برای سه ماه در رأس حکومت مجاهدین قرار گرفت. احمدشاه مسعود در مقام وزیر دفاع و همه کاره حکومت مجاهدین در اولین اقدام قوای نظامی افغانستان را مرخص نمود (همان قوای نظامی که خار چشم پاکستان بود). سیل افراد اوباش به کابل سرازیر شدند و از تجاوز بر مال و ناموس مردم دریغ نکردند.

۱۱- بزودی جنگهای تنظیمی آغاز گردید؛ احمدشاه مسعود در داخل شهر کابل و گلبدین حکمتیار خارج از شهر جنگهای خونینی را با هم براه انداختند. اعضای "جبهه متحد شمال" نیز بالای تقسیم قدرت بجان هم افتادند و جنایات فراموش ناشدنی را در حق مردمان بیدفاع کابل مرتکب گردیدند. مجاهدینی که نمیخواستند پای شان در جنگهای داخلی کشانیده شود از صحنه خارج شدند.

۱۲- با دوام جنگهای داخلی ائتلافهای جدید رویکار آمدند: حزب اسلامی که بخاطر حضور دوستم در کابل، هر روز شهر کابل را با راکت می بست دفتراً با چرخش یکصد و هشتاد درجه با دوستم و برای مدتی هم با حزب وحدت ائتلاف نمود. در مقابل احمدشاه مسعود در نوسانات فکری میان "برادران اخوانی" و متحدین قومی و سمتی، دست اتحاد با سیاف داد و در عملیات مشترک نظامی بر علیه حزب وحدت باعث قتل و کشتار فاجعه آمیز مردم افشار گردید.

۱۳- احمدشاه مسعود که فرصت تطبیق پلان صلح ملل متحد را از بین برده بود خود نیز در فراهم نمودن امنیت برای شهریان کابل و غلبه بر حریفان نظامی ناکام ماند و در طول سه سال نتوانست حاکمیت نظامی خود را از سه مایلی ارگ و وزارت دفاع توسعه دهد. شهر کابل به تل خاک مبدل شد و هزاران مردم بیدفاع کابل بشهادت رسیدند.

۱۴- بعد از سه سال جنگ، وحشت، و انارشی مطلق در کشور گروه طالبان با شعار تأمین امنیت در قندهار ظهور نمودند.

۱۵- طالبان در ابتدا برای حزب جمعیت اسلامی که در مناطق جنوب کشور حضور چشمگیر نظامی نداشت کدام خطر بالفعل تلقی نمی گردید و به همین اساس استاد برهان الدین ربانی، رهبر جمعیت اسلامی و رئیس حکومت آنوقت کابل، از طالبان بنام "فرشته های صلح" یاد نمود. جمعیت اسلامی به قومندان های خود در جنوب هدایت داد تا با طالبان

د پانوی شمیره: له ۲ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

همکاری کنند. ملا نقیب الله قویترین قومندان جمعیت اسلامی در قندهار طالبان را مساعدت نمود و طالبان توانستند تا بساط جنگسالاران را (که عمدتاً رقبای جمعیت اسلامی بودند) یکی بعد دیگری بر چینند و با سرعت خود را به دروازه های کابل برسانند.

۱۸- با رسیدن طالبان حکمتیار از قرارگاه خود در چهار آسیاب فرار نمود. احمدشاه مسعود جهت مذاکره با طالبان به "میدان شهر" رفت. اینکه چه نوع مذاکرات و یا هم توافقات میان دوطرف صورت گرفت به صورت "سند" موجود نیست، اما ویدیو های منتشر شده همکاری گروه طالبان را با افراد احمدشاه مسعود در غرب کابل در جریان جنگ با حزب وحدت عبدالعلی "مزاری" نشان میدهد. در نتیجه حزب وحدت که یکی از قویترین رقبای احمدشاه مسعود بود شکست خورد و رهبر حزب وحدت، عبدالعلی مزاری، توسط طالبان بقتل رسید.

۱۹- نظر به اظهارات گل سعید قومندان جمعیت اسلامی در منطقه "سنگ نوشته"، رهبران طالبان چون "ملا ربانی" و "ملا بور جان" بدعوت "استاد ربانی" و احمدشاه مسعود جهت مذاکرات بالای تشکیل حکومت ائتلافی مرتباً میان کابل و "چهار آسیاب" در رفت و آمد بودند. اسناد این مذاکرات در دسترس نیست ولی وقایع بعدی منطقاً ثابت میسازد که طالبان چنانی که از ابتدا تعهد نموده بودند، به خلع سلاح جمعیت اسلامی بمانند دیگر گروه ها اصرار میورزیدند اما باز هم نظر به اظهارات قومندان گل سعید جمعیت اسلامی حاضر به تسلیم نمودن سلاح خود نبود.

۲۰- جنگ میان احمدشاه مسعود و گروه طالبان در گرفت که منجر به شکست و عقب نشینی طالبان از غرب کابل گردید.

۲۱- طالبان توجه خود را بالای مناطق شرقی افغانستان معطوف نمودند و پس از تصرف جلال آباد از سه جهت: شرق، غرب، و جنوب کابل را در محاصره قرار دادند. با آنکه استاد برهان الدین ربانی اعلان نموده بود که "اگر طالب ها به دیوار های ارگ هم بالا شوند در برابر شان مقاومت میکنیم"، ولی جمعیت اسلامی و احمدشاه مسعود در تاریکی شب از کابل به پنجشیر عقب نشینی نمودند.

۲۲- طالبان کابل را تصرف نموده داکتر نجیب الله را از دفتر سازمان ملل متحد بزور اخراج و بشکل فجیع بقتل رساندند. طالبان امنیت را بمردمان وحشت زده شهر کابل آوردند ولی در عین حال نظام خشن و قرون وسطائی خود را بالای مردم حاکم نمودند.

۲۳- احمدشاه مسعود در شمال کابل سنگر بندی نمود و در جلسه با قومندانان خود تعهد سپرد که به جنگ و مقاومت در برابر "طالبان پنجابی"، که تا چندی قبل بنام "فرشته های نجات" یاد میشدند، ادامه دهد.

۲۴- طالبان در پی جنگ های سخت احمدشاه مسعود را از شمال کابل به عقب راندند و بعد از سقوط بلخ، کندز، و بخش های از بدخشان؛ احمدشاه مسعود بالاخره در "خواجه بهاء الدین" در محاصره قرار گرفت. یگانه ارتباط احمدشاه مسعود با جهان خارج از طریق قرارگاه "کولاب" در داخل خاک تاجکستان بر قرار بود که توسط دولت تاجکستان در اختیار وی قرار داده شده بود.

۲۵- امارت طالبان بجز سه کشور پاکستان، عربستان، و قطر، با انزوای بین المللی مواجه گردید. حکومت استاد ربانی با آنکه کمتر از ده فیصد خاک افغانستان را تحت نفوذ خود داشت اما از جانب سازمان ملل متحد بحیث حکومت قانونی افغانستان برسمیت شناخته میشد.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۴

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

۲۶- اسامه بن لادن و شبکه القاعده به "ملا عمر"، رهبر طالبان، بیعت نموده و دوشادوش طالبان میجنگیدند. انزوای سیاسی و تحریم های اقتصادی حکومت طالبان را در مزیقه اقتصادی قرار داده بود. القاعده با فراهم آوری کمک های اقتصادی نفوذ خود را بر طالبان افزایش دادند.

۲۸- بعد از یک رشته عملیات تروریستی در نایروبی، کینیا، و یمن که مسئولیت آن بدوش شبکه القاعده بود؛ مذاکرات سری میان طالبان و امریکا بر سر تسلیمی اسامه بن لادن صورت گرفت. خشک شدن منابع مالی القاعده و فشار دولت امریکا شبکه القاعده را در موقعیت دشوار قرار داده بود. شبکه القاعده تصمیم گرفت تا قبل از آنکه بکلی بزانو در آید دست به اقدام غافلگیرانه بزند.

۲۹- بتاريخ نهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ احمد شاه مسعود توسط دو فرد منصوب به شبکه القاعده که خود را خبرنگار معرفی نموده بودند ترور گردید. دو روز بعد آن در امریکا واقعات یازدهم سپتامبر بوقوع پیوست.

۳۰- امریکا جهت گرفتن انتقام تصمیم به اقدام نظامی علیه شبکه القاعده و گروه طالبان نمود. نماینده های سی آی ای با بکس های پر از پول به پنجشیر و خواجه بهاءالدین در رفت و آمد گردیدند. در کالبد نیمه جان جمعیت اسلامی و شورای نظار که بعد از مرگ احمدشاه مسعود در ترس و سرگیچی بسر میبردند، روح تازه دمیدن گرفت و ائتلاف بین المللی بر علیه امارت طالبان تشکیل گردید.

۳۱- همزمان کنفرانس "بُن" بالای نحوه تشکیل حکومت آینده افغانستان برگزار گردید و چانه زنی ها بالای آن شروع گردید. قسمیکه ذکر گردید چون جمعیت اسلامی تا هنوز نمایندگی رسمی افغانستان در ملل متحد را در اختیار داشت و همچنان چون نیروهای جمعیت اسلامی منحيث پیش قراولان عملیات نظامی ضد طالبان و القاعده عمل مینمودند فلها سهم بیشتر را در حکومت جدید افغانستان نصیب گردید. و القصه ....

طارق ارسلانی - ایالت ورجینیا ، امریکا

د پانو شمیره: له ۴ تر ۴

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ